

Fjeldvandring med havkajak, 6.-11. juli 2008

Dette bliver et langt indlæg om en havkajakture, der starter i det norske højfjeld med deltagelse af Rie, Solveig, Jens Peder og mig selv fra Pagaj i Holstebro.

Rie er den der fandt på projektet. Hun har gået en del rundt i de norske fjelde, nogle ture sammen med Solveig, og hun havde fundet en lille norsk bog "Padlegleder i Sør-Norge" som beskriver forskellige turforslag der egner sig til at padle og som bl.a. er illustreret med et billede af en mand siddende i havkajak.

En af turene starter ved Øyuvsbu og går til Gaukhei. Og det var den vi havde tænkt os at tage på 2 dage og derefter padle retur på andre 2 dage. Ifgl. turbeskrivelsen skulle den længste – og måtte man tro den vanskeligste del - være den første, fra vejen, hvor bil og trailer kunne parkeres, og derefter 800m over fjeldet ned til den ubetjente hytte, Øyuvsbu. Efter denne, stod der, ville der være 8-9 mindre bæringer

Søndag

Det mente vi nok vi kunne klare, og søndag d.6.juli startede vi fra Pagaj kl 7.30 om morgenen med kurs mod Hanstholm, hvor vi skulle med færgen til Kristianssand. Herfra var der 3-4 timers kørsel som, efter den første times tørvejr, foregik mest i regn. Silende eller styrtende regn.

På den medbragte gps med udsnit af et topografisk kort over Norge kunne vi konstatere, at vi var det rigtige sted, da vi på fjeldvejen kom til en parkeringsmulighed ved stien der gik til Øyuvsbu. Man er her i 900 m højde og over trægrænsen, men til gengæld var der stadig driver af sne man kunne sætte kajakkerne i.

Bæringen over fjeldet og ned til hytten gik som en leg. På den lange nedgang kunne vi let trække kajakkerne i græs/lyng/mos så det gik raskt. Terrænfaldet er på godt 80m.

En sidebemærkning: Vi havde kun plastkajakker med og de fik nogle knubs undervejs. Glasfiberkajakker ville være gået til eller være langt vanskeligere at håndtere.

Til den første aften havde det været min opgave at medtage måltidet, og efter at have spist gryderetten, marineret kalkunstykker med løg, peberfrugter, rørhatte og ris, tog Jens Peder og jeg ved 10-tiden en lille tur på vandet. Regnen var stilnet til finregn, ingen vind og kun spejling af fjeldene i vandet. Det var meget, meget smukt. Det bliver en dejlig tur.

Mandag

Fra tidlig morgen regner det, mens vi spiser morgenmad regner det, mens vi klargør hytten og pakker kajakkerne regner det og det bliver det forresten ved med hele dagen kun afbrudt i 2 x 5min., så det er virkelig heldagsregn.

Planen er at telte på fjeldet om aftenen for så tirsdag at komme til Gaukhei, en betjent hytte, og derefter returnere den samme vej så vi torsdag aften er tilbage i Øyuvsbu. Den sidste bæring ned til Gaukhei kan vi se på kortet er lang og svær, så vi vil – som anbefalet i Padlegleder – sætte kajakkerne før og gå de sidste km ned til hytten.

De første bæringer går ret glat. Nogle steder kan kajakkerne flådes på smult vande, men for det meste må vi tømme dem for udrustning og bære/trække/skubbe dem afsted. Det koster meget energi.

Der er ingen grund til at beskrive alle bæringerne i detaljer, -kik på kortet -, men som dagen skrider frem bliver vi alle sammen gennemvåde selv om vi har godt regtøj på, men så længe vi er i gang, kan vi sagtens holde varmen.

Jeg har ikke plads til andet en neoprenstøvler i kajakken, så hver gang vi skifter fra bæring til roning skifter jeg også fodtøj og bliver vant til at vride sokkerne inden jeg tager dem på og stikker dem i vandrestøvlerne for de næste 4 dage er støvlerne dyngvåde og det bliver helt selvfølgelig at vade rundt i moser og elve med vand op til lårene.

Sent på eftermiddagen kommer vi til den 8. bæring ved Svoetjørning hvor jeg vædder med Rie om hvor mange timer vi skal bruge til at transportere udstyret og jeg taber en islandsk hest. Vi klarer det på 4 timer, fordi vi en del af vejen kan trække kajakkerne på gyngende mosebund, hvor de glider fint i vandet, der pibler op når vi gårt fremad.

Samme islandske hest skifter ejer et par gange undervejs indtil Rie skylder os andre hver en islandsk hest.

Planen var at telte ved afslutningen, men der er en del vind og ingen læ så vi beslutter at give den en skalle og komme frem til Gaukhei samme dag for at komme i hytte og få tørret grejet. Ingen har rigtig lyst til at skulle starte næste dag med gennemvådt tøj.

Næste etape er den længste rotur på turen. Der er stiv modvind, mørk himmel og regn, så vi skal ret overraskende tage fat i pagajen for at komme fremad og bliver rigtig glade for den medbragte GPS med topografisk kort over området. Det gør det meget lettere at finde rundt mellem småøer og skær, som eller kan se noget uoverskuelige ud fra kajakken.

Vi lander før den sidste bæring til Gaukhei og går med nødvendig udrustning over fjeldet direkte mod hytten - et temmelig uvejsomt terræn - og bliver budt velkommen af hyttevagterne Hanne og Marianne kl. 22.30, da vi endelig kommer frem. Vi er meget glade for at tænde op i brændeovnen og kunne drapere udrustningen overalt i hytten, hvor vi heldigvis er alene. Det bliver en ret sen aftensmad med de sidste rester af rødvinen, som er slæbt med fra Øyuvsbu.

Tirsdag

Efter en god nats søvn, hvor de andre var blevet forstyrret af en voldsom snorken - jeg hørte nu ikke noget, fin morgenmad fra hyttekøkkenet.

Solen skinner og alt ser dejligt ud. Dagen før kunne vi godt nyde det smukke landskab selv om vi knoklede og var våde, men med sol på bliver det endnu smukkere.

Vi trænger alle til at tage den med ro men kan se, at det bliver vanskeligt at komme tilbage indenfor tidsrammen når vi skal til at bære/trække/skubbe opad.

Der er to muligheder. Enten starter vi hjemturen i dag, eller også kan vi fortsætte til Ljosland, og da vi trænger til at tage den med ro og ingen har megen lyst til at tage den modsatte rute af gårdsdagens, bliver beslutningen, at vi driver den af om formiddagen for så om eftermiddagen at gå tilbage og fragte kajakkerne til Gaukhei. Onsdag og torsdag vil vi bruge til at komme til Ljosland, hvor der findes vej, så vi kan komme op og få fat i bilen.

Efter frokost vandrer vi op til kajakkerne og fragter dem til Gaukheivatnet. Terrænfaldet er på 35 m så det tager ialt omkring 5 timer. Det er rent driverliv.

Solen bliver ved med at skinne, og det gør den heldigvis også de næste dage.

Onsdag

Inden vi ror fra Gaukhei er hyttevagterne meget opsatte på at tage billeder af os for de har aldrig før set havkajakker på Gaukheivatnet og efter vores fortælling om ruten regner de heller ikke med at se flere. Vi er virkelig et samtaleemne. Aldrig har de set noget så tumpet, men vejret er godt og vi er udhvilede så vi har masser af overskud.

Det får vi så også brug for. Efter 1 km roning kommer vi til første bæring, som er på 1,5 km med et terrænfald på 67 m. og som tager os 8 timers virkelig hårdt arbejde.

Jeg tror det er her, mens vi er i gang med et forsøg på at flåde kajakkerne i snor på en mindre elv, jeg pludselig ser, at Solveig har problemer på den anden side af elven. Hendes kajak har sat sig fast

mellem nogle sten, cockpittet er blevet fyldt til randen og da jeg vader derover kan jeg se, at foreste skot også er fuldstændig vandfyldt. Den er næsten ikke til at rokke, men ved fælles hjælp får vi den endelig løs og tømt så meget, at vi kan få den ud af vandet og tømt. Det koster en del energi.

Her får vi en del erfaringer med at flåde kajakkerne. Jens Peder går forest og er meget eksperimenterende og det nyder vi andre godt af.

Bagefter ror vi over Øyarvatnet, hvor vi igen har stor gavn af GPS'en.

Dagens sidste bæring, den 11. er kun ca. 400 m med et terrænfald på 30 m,

En stor del af vejen kan vi lade de tomme kajaker flyde i elven med en snor i og ved at springe fra sten til sten holde dem under kontrol. Jens Peder er først og finder ud af hvor langt vi kan flåde dem sikkert, så bærer vi et stykke, og så prøver vi at flåde dem igen.

Fjeldet er helt bart ud til fossen og det er et fantastisk udsyn over fossende vand, fjelde og søer.

Dagens sidste roning gik til den lille elv/fos før Pytten, og her slog vi lejr ved 19-tiden.

Før vi satte teltene op gik vi en tur for at kikke på vejen videre frem. Først var der en 150 m fos, derefter Pytten en meget lille sø og vinkelret på den første fos var der en anden, 600 m lang.

Der er for uvejsomt langs elvene så den eneste mulighed er at slæbe kajaker og udstyr op over fjeldet og ned til enden af den anden elv/fosstrækning.

Kortet i GPS'en slutter her, men vi kan se på vandrekortet, at der er to store bæringer senere, så for at have en chance for at nå vores færge fredag middag starter Jens Peder og jeg med at trække kajakerne op ad fjeldsiden, som er omkring 45grader med mange krogede birk og sten, men også så meget vegetation, at de kan glide det meste af vejen.. Vi trækker en kajak af gangen omkring 100 m, så går vi tilbage efter den næste o.s.v., så vi hele tiden skifter mellem belastet og ubelastet transport.

Vi fortsætter til kl. 22, så kan jeg ikke mere og vi går ned til Mexikansk gryderet lavet fra frysetørret posemad. En gudespise, der kun generes af en million myg og en milliard mitter (eller knot – kært barn har mange navne). Rie og Solveig, der har været her før, har klogelig taget myggenet med, noget der virkelig kan anbefales.

Torsdag

Vi aftaler at starte igen kl 7, men 5.45 rusker Jens Peder i mit telt og foreslår, at vi kommer i gang igen, så lidt over 6 er vi atter på vej op ad fjeldet og flytter kajaker til kl. 8 hvor vi går ned og spiser dejlig havregrød med frugtsuppe, en Rie-opfindelse, der lægger en god bund.

Ved 9-tiden er vi i gang igen. Rie og Solveig flytter alt grejet og Jens Peder og jeg flytter kajaker. På et tidspunkt kan vi ikke finde den ene af dem, den er simpelthen blevet væk på fjeldsiden vildnis og vi søger højt og lavt inden vi finder den. Havkajakker, der er sten-kamouflagefarvede, er måske ikke den optimale farve på en fjeldside, men hvad skal de også der?

Vi er færdige ved 12-tiden og kan sætte os i kajakerne og ro – 800m, så kommer der en lille ekstrapræmie, en bæring vi ikke kunne se af kortet. Den er ikke så lang og bagefter kan vi ro endnu 800m inden vi kommer til den næste større bæring, nr.14., og vi er her ved at miste 2 kajaker.

Vi forsøger at flåde kajakerne i en elv, der ikke er særlig vild langs siden men her og der bliver til fos, med stærkt strømmende vand, og her er det ved at gå galt.

Den kajak Jens Peder flytter på tager magten ved et lille vandfald og redningssnorens bløde karabinhage åbner sig og kajakken stryger ned af elven, der her er fos og bliver fanget af en stående bølge. Dvs. at den er fanget i brusende vand, hvor den står og bliver tæsket igennem og det er

forbundet med livsfare at begive sig ud efter den. Efter mange forsøg lykkes det ham at få kastet en line med en sten i en pose rundt om stævnen, så han kan trække den fri. Samtidig lykkes det mig at lave et lignende stunt med min kajak. Jeg ved endnu ikke rigtig om den slap fra mig eller jeg tænkte: Lad os se hvad der sker, men resultatet var at min også blev fanget i fossen af en stående bølge på den anden side af elven, end der hvor jeg var. For at komme over på den anden side forsøgte jeg først at forcere elven ved at springe fra sten til sten og det sidste stykke vade over. Det gik godt til jeg manglede 3 m, så blev strømmen for stærk og jeg måtte vende om. Op til vores startpunkt hvor der stadig lå to kajaker, men ingen pagajer, de var flyttet med resten af grejet, så mig i kajak og med hænderne padle over på den anden side. Derefter ned langs elven, hvor jeg midtvejs kunne se Rie stå at signalere fra den anden side, at Jens Peder havde fået fat i min kajak, så jeg kunne vende tilbage. Jeg ved ikke hvor mange timer vi brugte til passagen, men da vi endelig havde samlet udstyret for enden trængte vi i den grad til en kop varmt et eller andet fra Ries righoldige beholdere.

Vi kan se, at det bliver en rigtig lang dag, så for at få hentet bilen fra Øyuvsbu, sender vi Rie til fods mod Ljosland, hvor der er vej. Meningen er, at hun skal tomle den, tage bus eller på anden vis få fat i bil og trailer, så vi kan være klar i morgen tidlig til at køre retur til Kristianssand.

Vi andre ror de 300 m til den næste og sidste bæring, hvor vi er kl. 17.

Vi er alle godt slidte. Lige ved denne bæring går der en afmærket sti langs elven, så den følger vi for at undersøge hvordan vi lettest kommer videre.

Med de sidst indvundne erfaringer analyserer vi sten for sten, meter for meter hvor vi kan placere os og hvordan kajakerne vil bevæge sig, og vi ender med at vælge at bære kajakerne hele vejen. Vi har ikke fysisk overskud til at redde flere kajaker fra fossende vand.

Strækningen er kun 400 m i fugleflugt, men inden vi har alle kajaker igennem og Solveig alene har båret alt bagage, er der alligevel gået det meste af 4 timer.

Undervejs møder vi nogle nordmænd, der fortæller os, at der måske er 45km fugleflugt mellem Øyuvsbu og Ljosland, men med bil er der 250 km. Det havde vi faktisk ikke taget højde for. Vi vidste godt, at der ville være en del længere, men 250 km..... Dvs. at Rie skal transportere sig 500 km. Det kommer til at tage tid.

Vores sidste måltid befinder sig i bilen, så vi nøjes med en kop varmt et-eller-andet og deler en pakke rosiner og et stykke chokolade, så kl 21 er vi på vandet igen til den sidste rotur.

Jeg har Rie's kajak på slæb og vi nyder de sidste 7-8 km roning. Det er vist den længste sammenhængende roning på turen, og mens det så småt begynder at mørkne ror vi det sidste stykke af Langvatnet langs det høje stejle fjeld. Det er virkelig en fin tur.

Ved halv elleve-tiden lander vi ved dæmningen før Ljosland, hvor vi til vores stor glæde ser, at der holder en bil. Man kan altså køre helt hertil.

Efter meget bøvl lykkes det os at få mobilkontakt med Rie, der lige nu er på fjeldvejen det sidste stykke mod Øyuvsbu. (Man skal huske, at selv om begge mobiltelefoner er i Norge, skal man alligevel bruge præfix 0045!!!!)

Rie har lejet en hytte til os i Ljosland Fjeldhytte, og i sommernatten går vi de 3 km – på grusvej, ren luksus – til hytten, hvor vi endelig kommer frem til kl. 00.30.

For første gang på turen kan man tage et bad, det er meget velkomment. Bagefter tørner vi ind. For ikke at genere nogen med min snorken lægger jeg mig i stuen, hvor jeg vågner da Rie kommer tilbage ved 3-tiden. Hun har haft noget af en tur og har været nødt til at tage en taxa hele vejen til Øyuvsbu.

Hun starter med at fortælle, at hun fik 700 kr's rabat, så turen har kun kostet 2.800 kr!!

Resten er bare at hente kajakkerne og resten af grejet om morgenen. Der er en bom 300 m fra vores landingssted, så vi får endelig brug for de medbragte kajakvogne, der blev efterladt i bilen på udturen.

-og vi nåede færgen i god tid.

Erfaring:

Jeg ville ikke have undværet turen for guld.

Det er sjældent man får prøvet sig selv af på den måde, og det er spændende at se hvor langt man holder, og det giver et godt kammeratskab.

Vi har haft nogle fantastiske naturoplevelser, som har været det hele værd, men jeg gør det aldrig igen. Havkajakker er ikke en naturlig del af landskabet mellem Øyuvsbu og Ljosland.

Jeg vil meget gerne tilbage, men det bliver uden kajak.